

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR.)
Telefon szám 16.

Felelős szerkesztő: **SÓOTHY GYULA.**
LAPTULAJDONOS
AZ ERDÉLYI RÓM. KATH. IRODALMI TÁRSULAT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ————— 8 kor
Félévre ————— 4 „
Negyedévre ————— 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Farsangi czikk.

Gyulafehérvár, febr. 12.

Más esztendőben februárban Karnevál herceg uralkodott, most pedig a gond és aggodalom. Semmi kedvünk sincs a farsangról írni, mint ahogy akik benne részt vesznek, azoknak sincs hozzá a régi kedvük. Életünk olyan bizonytalan, mintha egy Vulkán hátán élénk és folytonosan az erupciótól félnénk. Közéletünk zilált és esztelen. A szeretetlen és közöny jelével magánéletünk — tisztelet a kivételnek — fényűző, amilyen Bizanc élete. És a kereseti, vagyoni viszonyokról nem számoló fényűzés ahogyan ott az aggodalmakat növelte — nálunk is ennek ijesztő nyomásait. Itt-ott még vannak tartalékok, melyeket a fényűző élet el nem fogyasztott; de ha ilyen gazdasági pangás lesz még egy-két évig, amilyen most van, — akkor nem csak az összes tartalék, hanem az igénybe vehető hitel is ki lesz merítve és abból vagy egy bölcs viszatérés lesz az egyszerűhöz, a takarékos, szorgalmas és minden polgári erénnyel ékes lethez, vagy pedig elkövetkezik a — revolvergolyó.

Hiszen a farsangi multságok azért

nem sikerülnek, mert a fényűzés jegyében születnek meg. Minden ember, hogy tul tegyen a másikon, többet költ a mulatságon való fényes megjelenésre, mint amennyit kereseti viszonyai, jövedelme megengedne, ennek következtében, míg a cigány vigan huzza, ezeket az embekeket a tépelődő gond kinozza, hogy mi lesz — holnap?

Erre vezethető általában, hogy még ott is, ahol elkényszeredetten farsangolnak, — ott sincs hangulat és igazi jókedv. Még ott a legőszintébb ez, ahol ebben a keserves, fagyos világban azt mondják, hogy: — abcug farsang.

A február egyébként is aggodalomkeltő minden vállalkozásra. Ha a februári csalfa nap elő ragyog, ez a gazdára kész veszedelem. Ez azt jelenti, hogy reményei teljesedésbe nem mennek. A csalfa február megcsalja a fák rügyeit, előszólítja a fák klorofilját, úgy, hogy márciusban ezek az idő előtt megduzzadt rügyek virágba pattannak és az az áprilisi zimankó és fagy megöli valamennyit. Így van ez évek óta és egész vidékek verzenek miatta, mert nincs sem gyümölcs, sem szőlő termés. De egy abnormális tél a mezőgazdaság már elviselhetetlen és kész veszedelme

és a mai gazdasági elerőtlenedésünkben jobb időknek virradatját csak abban várhatjuk, ha egy jó gazdasági esztendőt látunk.

Ugyis nagyon sivár képet tár elénk a közélet. A társadalom ugyszólván szét van marcangolva. Bizalmatlanság és szeretetlenség lett urrá feletünk. A nem bánó közöny, vagy a fanatikus gyűlölet jellemzi az embert, mikor a közélet jelenségeit mérlegeli. Egyik sem fejlesztő hatása a közügyek jó vitelére. Csodálatos változást mutat a magyar társadalom a közügyek megítélésében. És ami a legjobban kétségbe ejtő az a jobbkat elzsidbasztja, a közöny a nemzeti élet értékesebb elemét szereli le, a mai áldatlan helyzet.

Vigasztalatlan a kép, melyet a szemlélő lát, a destruktív elemek mint-ha nagyobb erővel lépneek fel nemzeti egységünk és erőnk ellen és a magyarság e törekvések ellenében sem tud egységes akarattal fellépni, mert az anyagi elerőtlenedés fásulttá tesz.

Ki tudna mindezekben segíteni? Lesz-e krónikás, ki e széttagolt, ezer sebtől vérző társadalomról mást fog írni. Szebbet és örömkeltőbbet?

Szelistye.

Irta: Álgya-Pap Daniné.

A nagyszebeniek kedvenc kiránduló helyeinek egyike a szép asszonyairól híres, kies fekvésű Szelistye.

Nyári vasárnap délután nagy társaság szokott ide átrándulni, hogy a szelistyei szép asszonyok és leányok festői viseletében és elragadó nemzeti táncában gyönyörködjék.

A község meglepően csinos. Rendezett széles utcái és takarós házaival, mintegy modern főváros emelkedik ki, a többi nyomorúságos, piszkos oláh falvak közül. A főtéren kristálytiszta forrás zuhog keresztül, melynek oldalán csinos vas korlát húzódik végig, a házakból pedig a legelragadóbb kilátás nyílik a rozsdaszínű sziklák odalaiból előbugyogó vizesésekre. Átmenve a széles vashidon, mely a forrás

másik partjára vezet, megérkeztünk a tánchelyiséghez. Ez egy modern stylben épített, faragásokkal ellátott épület, nyitott oldalakkal, melyeken szabadon árad be a sziklák ormairól s a forrás felől jövő balzsamos levegő. Ez épület virággalyakkal, fenyő és cseréagakkal volt elég izlésesen dekorálva. Belépésünket husz filléres jegyekkel váltottuk meg: az így begyűlt összeget a zenészek díjazására és a tánchelyiség bérletére fordítják.

A csinos oláh fáta, kinél jegyeinket megváltottuk el is vezetett rögtön ülőhelyeinkre, mely az épület egyik oldalát foglalta el, s hol már a környék intelligenciája egybegyűlekezett.

A mulatók is már össze jöttek; a lányok külön csoportba verődve, s katrincáikat illegetve valami bús oláh nótát dudolgattak. Az oláh nóták legtöbbször sárga, vontatott keserves melódiái bele-

vágnak az ember szívébe s gyászos hallott ének hatását keltik. Az oláh lányok festői viseletükben elragadóan néztek ki; karcu derekukon megfeszült az arany és ezüst szálakkal átszőtt mellényke, a szoknyáik csipkével s áttört himzéssel díszítve, a katrincáik pedig a szívárvány színeiben pompáztak. Eredetien nemzeti volt rajtuk minden, csak a lábuk, a formás kicsi lábuk volt sárga cipőbe, vagy modern lakkcipőbe bújtatva. Feltűnő és meglepő dolog, hogy míg az oláh lányok feje kivétel nélkül nagy rojtos fekete kendővel van hátra kötve, a menyecskék fején, kiknek különben öltözete semmit sem különbözik a lányokétól, hosszú hófehér süvegalaku fejdísz ékeskedik, hátul lelógó fehér csipkefátyollal. Férfit keveset látunk, a szelistyei oláh férfiak többnyire pástorkodnak, fent laknak évekig is a havasokban s csak elvétve jönnek haza övéikhez. Az asszony népség pedig szó-

Oberbauer A. Utóda Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek, ruhák, zászlok. stb. gyára. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A tanító patronázs-tevékenységének fontossága.

(Elmondotta Gereöffy Csanád tanító a Csik Vármegyei R. Kath. Tanítóegyesület gyergyói fiókkörének f. évi január 22-én tartott gyűlésén.)

II.

Én csodálkozom, hogy ezt a rendszert rendeltetéleg nem erősítik meg, mert csak így lehet a tanító nevelő is. Csak így forhat össze lelkiileg tanítványával s csak így dolgozhatik hivatásszerűen — eltekintve minden más érvtől, amikre kiterjedni jelenleg nem akarok. Törekednie kell továbbá a tanítóknak, hogy játékdélutánok rendezése alatt, amikor a maga keresetlenségében nyilatkozik meg a gyermeki lélek, tanítványait megfigyelni s esetleg fontosabb észrevételeiről feljegyzéseket készíteni, mert soh' sem tudja, hogy később feljegyzései az ő tapasztalati gyarapításán kívül a patronázs egyesület kebelében nem használhatók-e egy, esetleg súlyos gyermeki lélek megmentése érdekében. Így összeforva lelkiileg tanítványával megy át a tanító az „ifjúsági egyesületekbe”, ahol már a tagok személyes hajlamaival tisztába van s folytathatja nevelői munkásságát tovább. Patronázs működésünk főcélja azonban az legyen, hogy állandó összeköttetést tartunk a szülőkkel s azokat a szülőket, kiknek gyermekei rossz szülői hatás alatt állóknak látszanak — szeretettel győzzük meg a jó nevelési elvek fontosságáról, a szülők kötelességeire hívjuk fel néha-néha s minden módunkban levő eszközöket használjuk fel arra, hogy a gyermek lelkének a családban való megmegtévezését megakadályozzuk. Kellő tapintattal meg lehet ezt tenni anélkül, hogy a szülőkkel összeütközésbe jönnénk, mert azok is megérzik, hogy minket intrika, vagy pedig keresztényi, emberbaráti szeretet készítet

a velük való érinkezésre. Talán anélkül, hogy feltűnést keltenénk, barátságos beszélgetés keretén belül keresztüvihető ezen patronázs tevékenységünk. Nem egyszer a züllés, a romlás oka az alkohol. Minden erőnkől azon legyünk, hogy tanítványaink lelkét eltöltsük utálattal a részegség iránt, mert csak így remélhetünk egy szebb, egy erőteljesebb s erkölcsileg erősebb nemzedéket. A tanító patronázs tevékenysége azonban nemcsak ezekben merül ki. Hányszor okozza az erkölcsi romlást az éhség, a nyomor, a szegénység. Talán ez az egyik igazi talaj, mely megtermi azt a sok burjánt, amit a „patronázs” gyomlálni akar.

Oda kell törekednünk, hogy minden községben, a község pénztára terhére is a szegény gyermekek ruhát, esetleg napközi otthonban, vagy gazdagabb házaknál ételmelet kapjanak, hogy így érezzék a szeretetet melegét anyagiakban is s lássák, hogy a tanító s a társadalom támogatja őket, amennyiben tőle telhet. Ezekben legyen a tanító első a társadalom s a jótekonny mulatságok rendezésével, jó emberek támogatásával, sok-sok móddal meglehet találni a kulcsot a jó emberek lelkéhez; a szeretet mindenhol teremhet meleg ruhát, puha kenyeret. Elszorul a lelkem, amikor didergő tanulót látok rongyokba télen s éhező embert megfiagyni az utcán. Ma mikor a kultúra még a madarak, a fák védelmét is törvényileg törekszik biztosítani, nem szabad letörni ártaatlan gyermekek lelkében a lélek virágait, hanem meg kell találni a helyes módot ahhoz, hogy a legszegényebb kunyhóba is keresztény szeretettől áthatott lelkű ember éljen s ha ő a mindennapi kenyér megkereséséhez elég erővel akár az ő, akár mások hibáiból nem bír — a könyörület adja meg neki azt.

Különös figyelmet fordítson a tanító arra, hogy beiskolázatlan gyermek a községben ne maradjon, hogy így az analfabéták s az esetleg rossz családi kör-

ben levők serege ne szaporodjon. Védje meg a gyermekeket a ponyva irodalomtól, ezt nemcsak a fiatakoruak, hanem a felnöttek érdekében is meg kell tennie.

Különösen falun nagyon hamar híre megy egy-egy újsággal s más zsidó cédasággal vándorló izraelita, akik terjesztői az ilyesminek s a tanító az előjáróság közbejöttével nagyon hamar tudja utját állani annak, hogy a nagyvilág szenzációs — kedélyt, lelket, kereszténygondolkodást ööl ponyva irodalom a nép romlatlan lelkében vágyat, bűnök kiviteléhez tervet, ne kelthessen. Törekedjék a tanító a teljesen elhagyott árva gyermekeket lehetőség szerint elhelyezni vagy árva intézetben, vagy ha már a gyermeknek kora megengedi, ipari pályára az iparkamarák után, ahol különösen a székely fiukat nagy szeretettel fogadják. Ha pedig ez lehetséges nem volna, ő maga szerződtesse az ilyeneket gyáraknál munkásul, iparosoknál inasul s a női nemet ajánlhatja, mint azt az idén Marosvásárhelyen tették, házi cselédül. Szóval száz és száz módja van az ilyeneknek elhelyezéséhez, ami bizonyos, hogy a tanítónak gondot ad, de megment sok lelket a zülléstől, nyomortól s a jézusi szeretet melegét belopja sok olyan gyermek lelkébe is, kiktől a sors, talán épen szülőik gondatlansága, könnyelműsége miatt ilyesmit megtagadott.

Ha pedig valamelyik tanuló a tanító minden igyekezete ellenére valamelyes bűnt követett el, ami miatt törvény elé állítatik, törekedjék a tanító a bíróság által kiküldött környezettanulmányt lelkiismeretesen kitölteni, mert a bíróság célja sem a fiatakoruakkal szemben, hogy elrettentően büntessen, hanem, hogy javítson. Ha pedig a tanító alaposan kitudja a bűn előidézésének indító okait — akkor tudni fogja úgy ő, mint a hivatalos hatalom, hogy mely irányban kell lépéseket tennie ahhoz, hogy a fiatal bűnös bűnét többé el ne kövesse, vagyis megjavuljon.

véssel, varrással speciális oláh kézimunkákkal tartja fent magát és családját.

Szemlét tartottunk a híres szelistei nőknél, vajjon tényleg olyan szépek-e, mint ahogy a hírók megelőzte? Tényleg nagyon szépek. Alig akadt az üde, rózsás arcu, villogó szemű lányok között pár sápkörös szeplős leány, kik azután ugy kiváltak bájos társnők közül, mint a szürke, szintelen bogancsok a virító buzavirágok és pipacsok közül. Voltak közöttük valódi szépségek, kiknek vidám arca majd kicsattant az Istenadta egészségű: majd érdekes olajbarna arcu alakok tüntek fel a csoportban nagy szemekben álmatag kifejezéssel. Vitakoztunk, hogy a sok közül melyiket ítéljük legszebbnek, míg végre közös megegyezéssel egy rendkívül bájos kerekarcú szép leányra esett választásunk, kit aztán egyhangulag meg is tettünk a multság királynőjévé.

Egyszerre ijedten rezzentünk össze a zenekar fülsiketítő akkordjaira. Valami egyveleget játszott, amit a mi fogalmaink szerint csárdásnak is valcarnak is lehetett minősíteni. Elynyújtott idegenszerű kiállást hallatva ugrott meg elő a rendező, a bíró fia. Csinos vállas legény, kinek

selymes bajusza, nagy villogó szemei még egy szalomban is hódítottak volna. Odament egy igénytelen, sápadt arcú leány felé és megkezdte vele a táncot. A rendező példáját követék még néhányan a mindig lassabban játszó zene ütemeire elkezdtek lassan, szinte álomszerűen lejteni. A lányok egy elegáns bálteremben is heillő gráciával lejtették a bájos nemzeti táncot, közben lábujjhegyen vagy sarkaikkal verve ki hozzá a taktust. A lassu nemzeti tánc után fantasztikusan gyors tánc következett, karjaikat különféleképpen mozgatva, egymást csalogatva, kergetözve járták. A lányok apró, csokros cipőbe bújtatott lába, mint libegő pillangók, tüneményes gyorsasággal siklottak, repültek a táncban. Néha sikerült azután a legénynek a leányt elfogni, akit azután erősen megfogtatva, valami bókot súg a fülebe. És a kis oláh fáta nem pirul el, égő szemei belemélyednek a legény szemébe s kacér nevetés között elővillognak hóféhér fogai.

A különféle nemzeti táncok egész sora következett. Megbűvölve néztük a mi szeméinknek szokatlan látványosságát.

A háttérben látni a szédítő sziklák vadszegiükkel s páfrányokkal benőtt or-

maid. A vizesések egyhangu moraja beleolvad az oláh zenekar szilaj majd vontatott akkordjaiba. Elöttünk a délcég legények, s a tarka színekben tündöklő oláh fáták, tüneményes táncokkal, könnyed mozdulataikkal, egy zseniálisan rendezett látványos operette előadás benyomását keltik.

A multság tovább folyik. Ám mi észrevesszük, hogy az a bájos leány, kinek mi a szépség aranyalmáját itéltük oda, még egyet sem táncolt. A szemei valami nedves fényben égneek az ajszéki megmintha meg-megremegnének valami titkos fájdalomtól. A tekintete szerelmesen tapad rá a csinos rendezőre, aki a sápadt leánnyal lejtő tán már a negyedik táncot. Társaságunkból egy könnyen izguló fiatal ember dühösen méri végig a paraszt donjuant, nem a leghizelgőbb kifejezésekkel halmazva el és jólismert hasznos háziállattal hozza vonatkozásba, hogy a legszebb lányt mellőzi és teljesen elhanyagolja. Mi is megtesszük szintén nem kedvező észrevételeinket, amikor legnagyobb meglepetésünkre egy óriási oláh paraszt, aki kivülről beszélgetéseinket meghallotta, kifogástalan magyarsággal adta meg a felvilágosítást, hogy a szép piros arcu

Tekintetes Közgyűlés! Jól tudom, hogy a legtöbben egy éheltelen, egy kesztyűviharos gondolatnak vagy magamse tudom minek gondolták a pátronáz egyesületeket. Bevallom magam is míg a dolgot közelebbről nem néztem, egy kivihetetlen ábrándnak gondoltam. De ha a dolog mélyére hatolunk nem más a patronázs, mint egy igazi hivatásos tanító egész működése. Én, amiket elmondottam azokban látom az igazi patronázs tevékenységet, mely a tanítót eddig is terhelt, csak nem előírás szerint. Kérem tehát a tekintetes Közgyűlést, tegye magáévá a dolgot s alakítsa meg, minden tantestület a patronázs egyesületet, ha másképp nem, hát saját kebelében, mert ezzel első sorban tanítói hivatásának, másodsorban kötelességének tesz eleget, amiért felelősségre is vonható. Azt hiszem munkatervet s irányítást a tanfelügyelőségektől minden tanító kapott, ha pedig valaki nem kapott volna, a tanfelügyelőség ilyesmivel mindig készséggel szolgál. Az egyesületek gyűlései tárgyát pedig képezze a tantestület tagjainak időről-időre való beszámolója arról hogy milyen patronázs tevékenységet fejtett ki s esetleg egy-egy nehezebb eset elbírálása. Ez részben buzdítólag fog hatni a tagokra, részben a társadalmi s a patronázra vonatkozó egyeütműködést fogja könnyebbé tenni.

Tekintetes Közgyűlés! Ezekben van szerencsem beszámolni megbízásomról. Hogy ezt, az igazán kultura virágát menyire tudtam megkedveltetni Önökkel nem tudom, de annyit mindenesetre elértem, hogy alkalmam volt ezt a tevékenységet önök előtt megismertetni, részéről azonban jóleső érzés fog el akkor, midőn látom, hogy a kultusz kormánya a mai zilált politikai, társadalmi s anyagi viszonyok között is a keresztényi szeretet jelíge alatt törekszik meghonosítani egy olyan dolgot, mely minden ország talpköve: a tiszta erkölcsöt. Lehe-

tetlen, hogy kinek lelkében a szeretetnek csak egy szikrája ég, az meg ne találja a jótékonyt, lelki vigaszt, a tanács utjait azoknak lelkéhez, akiknek ezekből, nagyon kevés jutott, vagy egyáltalában semmi.

Ez lesz az a munka, aminek azután megfizethetlenséget lehet nemzeti szempontból tulajdonítani. Ez lesz az a munka, amely bearanyozza mégis áldásaival a rögös tanítói pályát s ad abból a boldogságból, amit sokan-sokan keresnek, de kevesen találnak meg, — nyugalmat, örömet, megelégedést, — amit becsületes, erkölcsös élet után s az elhagyott, nyomorgó, tévelygők jó utra terelése fölötti örömmel meg is is fog adni Isten, az örök szeretetet.

Főpásztori elismerés a brassói hiveknek.

A brassói kath. nagygyűlés fényes sikere után főpásztorunk következő levelet intézte a főesperes útján a brassói hivekhez:

Nagyságos és főtisztelendő

MEISEL JÓZSEF

apát, főesperes, plébános urnak

BRASSÓ.

Főpásztori szívem igaz örömevel vettem hirt arról a példás buzgóságról, mellyel brassói hiveink a közelmúlt napokban lezajlott népszövetségi nagygyűlés tanácskozásait támogatták s az ezekkel kapcsolatos ájtatassági gyakorlatokon résztvettek:

Ez a dicséretreméltó buzgóság azt az élénk reménységet kelti bennem, hogy az a fáradságos munka, amelyet Főtisztelendőség és a Katholikus Népszövetség budapesti vezéremberei olyan lelkes odaadással végeztek, távolról sem lesz med-

dő, hanem éppen ellenkezőleg bő gymölcsöket fog teremni, a krisztusi igazságok még mélyebben fognak bevésődni a készséges szívekbe s a szent hitűkhöz való fokozott ragaszkodás az ol-táron lakozó Istenember sűrűbb fölkeresésében, szent testének és vérenek az eddiginél még gyakoribb és áhítatosabb vételében, a keresztény erények elsajátítására irányuló buzgó törekvésben, a katolikus intézmények és egyesületek lelkes felkarolásában szembetűnő módon is megfog nyilvánulni.

Ez az én reménységem, és ez az én óhajításom is. A közelgő böjti szent időben minél többször szálljon a brassói szívekbe a tabernakulum isteni lakója s az általa megszentelt szívekből minél több szeretet, minél több önfeláldozás, minél több könyörületesség áradjon szerte a világba.

Köszönöm Főtisztelendő Apát Urnak és kedves hiveimnek, hogy a kath. nagygyűlés mintaszervi szervezésével és a sikeréért való odaadó munkálkodással az egész Erdélynek, sőt a Királyhágón tuli testvéreknek is példát mutattak. A tanítás után most már következék a tett, az ige után jöjjön a krisztusi életben való tökéletesedés az evangéliumi Üdvözítő szent akaratának hűséges keresése és megvalósítása.

Ezzel a kívánsággal, ezzel a kéréssel köszöntöm mindnyájukat s a nemes felbuzdulás óráiban újjáébredő jószándékaikra szívem melegével kérem a jó Isten áldását.

Gyulafehérvár, 1914. évi Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén főtisztelendőségdednek

jóakaró főpásztor
GUSZTÁV KÁROLY
erdélyi püspök.

lányhoz járt ugyan a domnu bíró fia, de csak mulatni, komolyan sohasem gondolt rá, mert Flóricia szegény, igen szegény özvegy asszony leánya, aki nem való a bíró fiához, akinek az a halvány leány van szánva, akivel most is táncol, egy vagyonszó oláh gazda egyetlen leánya. Kár is volt Flóriciának — mondja tovább a hatalmas oláh — a táncba eljövni, mert tudhatta, hogy ő úgy sem fog táncolni, mert a legény kevés és azok is természetesen a jobb módú leányokat táncoltatják. Jobban tette volna, ha otthon marad, de mikor annyira utánna van a bíró fiának.

Részvétellel tekintünk a szép oláh leány sáppadó arcára, akinek mivel szegény, nincs joga a boldogsághoz. Eszünkbe jut, hogy a főrt már ide is eljutott, s tán még a legsötétebb afrikában is hódít.

Szép oláh menyecskék is járják a táncot, kacér pillantásokat vetve táncosaikra, mert hát itt az oláhok között is akadnak — sajnos — modern menyecskék, akik eljárnak a legényekkel a korezmába sörfőzni, akik muzsikálnak, udvaroltnak maguknak, s akik elhalásszák a lányokat táncosait.

Utójára a rendező, még egy francia négyest rendezett. Kifőgástan rutinnal,

meglepő korrektséggel lejtik a legnehezebb figurákat. Kompliman! kiállta a rendező, a táncnak vége. A mulatók még ott maradnak énekelni, kicsit enyelegni. Mi pedig sietünk utána nézni, hogy az átellenben levő vendéglőben valamit együnk, mielőtt visszatérnénk Nagyszébenbe.

A vendéglő emletes, kívül csinos épület; ám az udvara szűk, s valami nyitott csatorna csergendezik méla lassúsággal az udvaron keresztül. Egyenesen az ugynevezett kerti helyiség felé tartunk, mely áll három szál kopaszodó akácfából, félig kiszáradt vadrózsából, s pár mogyorófa bokorból.

Letelepedünk, nem lévén bizalmunk a vendéglős konyhájához, szálmit és vajjat rendelünk. A vaj élvezhetetlen, a szálmi penészes volt, s már éppen bucsut akartunk mondani ennek a diszkertnek, mikor magyar beszédünkre figyelmessé lett egy mogyoróbokor mellett árva veréb módjára gubbasztó vak cimbalmos. Kopott, régi cimbalmból lágy magyar dalokat kezdett kicsalni. A siketítő zene után, mint tiszta harmatcseppek üdítették fel lelkeinket a jól ismert dalok, a mélabus nóták. A zemeink pedig kérdezni látszott,

hogy ki vagy te, árva öreg veréb, hogy kerültél ide e tájra, hol nem értik nyelvedet, s nem méltányolják művészetedet?!

Nagy zajjal rontott most be néhány oláh legény zenekaruktól kísérve, egy pár oláh menyecske társaságában. Harsogott a zene az oláh legények duhaj kiálltása belevágott a szilaj akkordok közé. Az öreg zenész még pengette kissé a cimbalmot, de az oláh zenekar tulharsogta, a legények kiálltása, a menyecskék dévaj kacagása elnémította. Csüggedten hajtotta le a fejét. Amint ott ült összegörnyedten, úgy nézett ki, mint egy tört szárnyu madár, mint az elnyomottak élő symboluma.

A vonat már Nagyszében felé robogott velünk, a hold ezüstös sávokat festett kupénk ablakára és mi némán ültünk. A lelkünkben a legkülönfélébb benyomások váltakoztak, még élénken fülünkben csengtek az édes magyar dalok, majd az oláh zenekar harsogó akkordjait, a legények szilaj kiálltását, pajkos menyecskék dévaj kacagását véltük hallani és mintha a vonat egyhangu zakatolásába koronkint belevegyült volna egy szép oláh leány zokogása is, aki tán szétfolyott reményeit, tündérlálmait siratta.

A vörös kereszt egyesület piros estélye.

914. II. 7.

A mai gazdasági válságos, besavanyodott, üres zsebű, beteg hiteli világba, hol a skepszis ulti diadalát, az elnyűtt testek, fáradt lelkek siralom völgyébe sehogyssem illik bele a Vörös-kereszt Egyesület estélye. Mintha a régi jó idők szelme szállta volna meg az embereket, a perkál ruhák, babos kendők és fagygyu gyertyák hangulata, mikor szappannal kenték fel a sála pádimentumát, vízzel keverték a bort, a cigányok még féllábon is tudták huzni a csárdást, s megették a kirántott dugót, mikor az elborult szerelmes a nagybögőbe temetkezett, s onnan kellett kifürészelné, mikor a dámák nem hültek meg olyan könnyen, felöltözve mentek táncolni, s nem levetkőzve, s mikor nem volt szégyen a jókedv, s kivilágos kivirradtig állott a bál, a vigalom.

Nem tudni hogyan és mikép, de a Vöröskereszt Egyesületnek sikerült ezt megcsinálni s most post festa, mikor élére rakta a sok súlyos pénzeket, a hihetetlen nagy tiszta jövedelmet — kezdenek gondolkodni esni sok notórius bálrendező elmék, keresik az okokat, gáncsolni valót nem találnak s valószínűleg elmennek az Egyesület Elnökönjéhez, a jó Ávéd nénihez, s megkérdezik, hogy honnan rendelkezett meg ezt a sikert hozó hangulatot ilyen titokban és ilyen — olcsón.

Az igaz, hogy nehezen indult meg az ügy, annyi baj és zavar előzte meg az estélyt, akárcsak egy fényes fővárosi premiért. Már majdnem elnapolták a muzsika hiánya miatt. A rendezés azonban merész volt, hallgatva a kolozsvári jog és zenehallgató ifjúság drága tapasztalatára, lehvívta Kolozsvárról Körösi Dudas és Bambó Albi társas primás-cég bandáját, s ezzel megnyerte a csatát. Hosszas pihenő után újból előkerült a csárdás, a nagyserű banda minden tagja mint valami örög muzsikált, előkerültek a nagyanyáink pattogó nótái. Zuhogott a csárdás, mint a jótékony nyári zápor, jól esett ezt látni, hallgatni, háromnegyed taktusra bedreszírozott füleinknek. A magyar csárdás hatnegyed óráig tartott, nem pihent közbe senki, a veszedelmes begyulladt táncosok valószínűleg e nagy rekord után az Olimpiádra be fognak evezni, föltéve, ha ott is lesz csárdás.

Külön fejezetet lehetne szentelni a piros kalikónak, amelyen a rendezés a modern kor vívmányainak is hódolt. Ugyanis az egyforma mintára megvart, ugyanazon szövetségből készült ruha oldalt meg volt hasítva, s a színe olyan piros volt, aminek tangó piros a neve. A hasítás alatt azonban nem kell valami nagy hevítő kreációra gondolni, olyan miniatűr is volt az, hogy a természetesebb bokák már ki se látszódtak, a pesti hadtestnél valószínűleg első díjat nyertek volna vele.

A kalikóhoz egy fővegszerű piros főkötő járult, hosszú fácán tollal és fekete álarccal. Valami bizar és középkori látványt nyújtott, mikor a kalikók este 9 órakor bevonultak a terembe. Az éles piros szín, a kacéran imbolygó tollak, az

álarok mögül elővillanó szemek, pokoli hangulatot teremtettek. Az álarcosok fel s alá mozgó tömegében nagy volt az izgalom, nagy őszinteségek mondtak el az álarok leple alatt, egy pár gyakorolt álarcás pajkos és dévaj tréfákat csinált, amint ez ilyenkor szokás. A mamák és férjek pedig kétségbe esetten tapogattak végig minden piros kalikót, ösmertető jelük nem lévén nem ismerték fel lányukat és feleségeiket; a gardírozás esődot mondott, s a felizgult erény esőzők csak az álarok letétele után csillapodtak le. Valószínűleg a mamák rakták meg a kályhát, mivel a türethetetlen hőségben mindenki hamar igyekezett szabadulni az álarctól. Így-füjtöttek be őket a lányaiknak, de jött az észbontó csárdás, jött Dudas, s ez befűtött mindenkinek.

Reggel 6-ig tartott a vigalom, ekkor oszlott szét a végsőig kitarító társaság ott hagyván a Redout agyonsepiült termét, mely talán még akkor sem ismert magára, ugyanis amit tulajdonképpen legelőször kellett volna elmondani, a terem szakítva a hagyományokkal a piszokkal és rongyokkal és cabaréval — díszítve volt; nem lévén műsor a színpad minden caifrangiaival, vacakjával kidobattott (talán jogerősen) a szemétdombra; fenyők, zöld füzők és piros pillangók a vöröskereszt egyesület jelvényeivel ügyesen összekombinálva jelzések szolgáltak a terem díszéül.

Ha még azt is megjegyezzük, hogy a teremdíszítést bájos női kezek tervezték, kötötték füzték és szegtek a falra s továbbá, hogy a legeslegvégén valaki Dudas a tangót is eljárt s hogy az irigyen botanizáló mamák a falak mentén petrezselymet nem találtak — azt hiszem, hogy mindent elmondottunk.

i.

Felülizettek: Fuchs Nándor, Krismanitz János, B. Jónás Adol, B. Jónás Gyula, Wlad Virgil, Schermán Kálmán 20—20 koronát. Ávéd Jákóné, dr. Csubry Borifacné, Tamási Áron, Zomora Dániel, Balázs Ferenc, Bürger Mártonné, Bürger Lipót, Novák Ferenc, dr. Gál Béla, Fischer Vilmos, Nánthán Bernáth, Gollman József, Baruch Mór, Löw Emil, dr. László Mihály, Bretter Miksa, Deutsch Adol, Klein Mikse, dr. Roska Miklós, Fábán Gyula 10—10 K-t. Dr. Meisels Lázár, dr. Fried Ármán 8—8 koronát. Kováts Lajos 7 koronát. Darnóczy Josefa, Löw Károly, dr. Király Géza, dr. Hartenbaum Simon, Deutsch M. Trattner iőtörzsorvos 6 K. Kárpiss János, dr. Deutsch M., Balló Lajos, Takáts Vilmos, Schreiber Albert, dr. Friedmann Gyula, Boér mérnök, Mayer Ákos, Mayer Jenő, Urbán Gyula, Czirlea Aurél, dr. Kóródy Péter, Oelberg Ernő, Zakariás Kristóf 5—5 koronát. Fröhlich Oszkár, Weisz Adol, Bodó százados 4—4 koronát. Bródi Imre, Friedmann Mór, dr. Maksay Ferenc, Rass Károly, Szekál Ignác, Soóthy Gyula, N. N. Trencsiner Róza 3—3 koronát. Czirlea Péter, Kolbási főhadnagy, Jónás Rezső, Glik Ignác, Vizsoli Manó, Jónás Mihályné, Körösi László, Majláth Ferenc, dr. Springer Sándor, Morenó Adolfiné, Lövi Zsigmond, N. N. 2—2 koronát. Bartha Gyöző, Gorové Viktor,

Kelen Henrik, Muntyán Szempronius, N. N., N. N., Ongert Károly N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. 1-1 koronát. Összes felüfizetés 524 Korona.

Nagy vadászat.*)

Elbeszéli Engelberta nővér.

Ma valami vidámam beszélék el, ami a fiukat bizonyára érdekelné fogja; mert a fiúk, akár fehérbőrűek akár feketék, mindannyian szeretnek vadászni. S itt Afrikában sok vadászni való akad, hébe-korba még — egér is. Csak ne nevesselek, mert ugys tudom, hogy azért csak itt szeretettek volna lenni a multkori nagy egérvadászaton és a nagy vadmacskára rendezett hajtóvadászaton, amely a nővérek nagy fájdalomra, sokszor ellopta a tyukjainkat és kacásainkat. De, ahol annyi éber legényke van az állomáson, mint nálunk, ott nem kell az embernek kétségbe esnie. A kis nimródok bunkókkal, botokkal és kövekkel fölfegyverkezve vonultak ki s az ő bátorságuktól, harci kedvüktől és csatazajuktól, még a sivatag királya is megrémülhetett volna, hát még a mi szegény vadmacskánk és különösen a félénk egérkék!

Napoleon, egy tizennégy éves marcona legény, volt a vezér s úgy viselkedett, akárcsak a bátor Dewet, a bur generális.

A vadászatnál a következőképpen jártak el. A fiuk két seregbe osztáltak, s a szabad mezőn, ott, ahol a legtöbb egérlyuk volt, egymással szemközt esatasorba álltak. Dárdamódra kifaragott botokkal kezükben rázendítettek az „egérvadász-dalra”, mely oly irgalmatlanul vad és szívfacsarítóan megfélemlítő volt, hogy a szegény egérkék mind kiszaladtak oduikból. A többit aztán már a kis dzsidásaink végezték.

Diadalban hozták haza zsákmányukat. Aznap minden fiúnak legalább is 30—40 darab lógott zsinorra fűzve a nyakán. Otthon aztán nagyon egyszerű módon készítik el az ilyen izletes falatot. Megnyúzzák az egérkét, mely gyakran nagyon kövér és jól táplált, s belestül megsütik a szabad tűzön és elköltik. — Jó étvágyat! Nem volna-e kedvetek velük tartani?

A délutáni egérvadászat kielégítően sikerült. Most azonban, mikor már beesteledett, veszedelmebb ellenségre került a sor. Két nagy kutyánk csakhamar kiszimatolta a hirhedt vadmacska oduját. A fiuk nesztelen csendben a sziklák, kövek és eszerjék mögött lesbe álltak és dobogó szívvel várták zsákmányukat. Az, mit sem sejtve, előbujt, mire rögtön körbe fogták s a botok és furkások, melyek kövér hátára alázuhantak, csakhamar leterítették. Hangos, sok torokból eredő örömrivalgás támadt s óriási zsvaj közepette indultak hazafelé. A fiuk vadászdaleikat énekelték, a kutyák esaholtak s általános nagy öröm volt. Még a két éves kis Ottó is sugárzó boldogsággal azt gagyogta az érkező vadászcsapattal találkozó nővér

*) Néger gyermek. Ára 1 korona. — Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.

felé: „Komisz vadmacska tyukot lopni, most ashayive, file — megölni szépen!”

Az ifjak büszkén jelentek meg a hit-hirdető atya előtt és megmutatták neki kövér zsákmányukat. Valóban zsiros pecsenye volt. De mivel annyinak kellett, hogy jusson belőle, az adagok nagyon picinyek voltak, amikor szétosztották a „nemes vadat”. A börtön Napoleon, a generális és vezér, kapta, ki kucsmát csinált magának belőle s ezzel erre az alkalomra vége volt a mulatságnak.

De azért nemsokára megint lesz vadászat. A tyuklopás most ritkábban fordul ugyan elő, de azért helyette a tojásokat szíjjá ki valami a fészkekben. Ugy gyanítjuk, hogy egy „useamu”, egy nagy sokszor méterhosszú gyík, a gonosztevő. Ez némileg a krokodilusra hasonlít s a vízben, a kövek között és sziklahasadékokban tanyázik. Hogy hol tartózkodik ez az állat, azt majl kipuhatólják most a fiúk. Már buzgón kutatnak s ha ráakadtak, akkor megint vidám délután lesz.

Látom, hogyan csillognak a ti szemetek is; ugyebár, az nektek is kalandos multság volna? Kár, hogy nem vagytok Afrikában!

De mára elég is!

Délafrikai barátunktól.

H I R E K.

Személyi hír. Püspök urunk pénteken az igazgatótanács ülésére Kolozsvárra utazott.

Farsang három utolsó napján e hó 22. 23. 24. napjain az irgalmas nővérek templomában szentségimádás lesz. Bővebbet erről jövő számunk hoz.

Disztorna. A gyulafehérvári r. kath. főgimnázium ifjúságának tornaköre f. hó 8-án mutatta be évenként szokásos téli disztornáját. A nagyszámú előkelő közönség teljesen megtöltötte a főgimn. tornacsarnokát. Jelen volt ez ünnepi alkalommal kegyelmes urunk is, aki hacsak ideje van rá, mindig gyönyörködve szemléli az ifjuság testedző, erőfejlesztő mutatványait. Ott volt a helyőrség tisztikara teljes számban, a székeskáptalan tagjai s több városi előkelőség. A tornakör tagjai a fenyőkkel izlésesen díszített tornacsarnokba a katonazenekar indulója mellett vonultak be. A disztorna műsora botgyakorlatokkal kezdődött, amelyeket egy jókedvű és eleven tornászcsapat bámulatos szabattal mutatott be, bár a kellő változatossággal összeállított gyakorlatok nem voltak épen könnyűnek mondhatók. Igen szép és hasznos produkciókat láttunk a svédpadon és a ribstolon. Magas színvonalon állott a magas nyújtás és a magas korlátlan végzett csapatorna, hol alkalmuk volt a tornászoknak egyéni ügyességük és képzettségük bemutatására is. A legnehezebb gyakorlatokat is oly szép testtartással és precizitással végezte a csapat minden tagja, hogy a közönség alig fogyott ki a tapsokból. Igen kedvesen voltak a kezdő tornászok, svéd gyakorlati és élénk, változatos képet mutatott a kitünően begyakorolt társas gyakorlat. Az estélyt egy élőkép fejezte be, amely több galából volt csoportosítva s

mintegy 40—50 tanuló vett benne részt. Az egész tornaünnepély kitünően sikerült s valóban gyönyörködött volt. Végignézünk s lehetetlen a legnagyobb elismeréssel nem adóznunk Bihary Béla tornatanárnak, aki immár tíz év óta vezeti a tornászó ifjuságot sikerről-sikerre, követendő példát adva arra, hogy az ifjuság előtt hogy lehet népszerűvé tenni a testgyakorlást s hogy lehet azt a legnagyobb tökéletességgel fokozni. Gratulálunk nagy buzgósággal végzett munkájához.

Meghívó. Az Erd. r. kath. Irod. Társulat választmánya febr. hó 16-án d. u. 5 órakor a főgimnázium tanári tanácskozó termében gyűlést tart, melyre a választmány tagjainak szíves megjelenését kéri az Elnökség.

Választmányi gyűlés. Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület választmánya február hó 16-án délután 4 órakor Gyulafehérvár sz. kir. város tanácstermében rendes gyűlést tart, amely főleg a muzeum kibővítésének s a közgyűlés előkészítésének ügyeit fogja tárgyalni.

Jóteköny adományok. Az erdélyi r. kath. Státus gyulafehérvári főgimn. tornajutalmi alapja részére László Mihály dr., udv. tanácsos, országgyűlési képviselő és Baltariu János dr. ügyvéd 10—10 koronát adományoztak. A Gyulafehérvári Kereskedelmi Bank 1913. évi nyereségéből 30 koronát küldött az ijj. segítő egyesület alapja javára. Évi üzleti nyereségének jóteköny célokra szánt adományával nagyobb célt tűzött ki a Gyulafehérvári Népbank R. T., amely 100 koronát tett le az intézetnek azon rendelkezéssel, hogy ezen összeget évenkénti adományokkal gyarapítva a főgimnáziumnál jó előmenetelű és jó magaviseletű tanulók támogatására örökös ösztöndíjalapítványt fog létesíteni. Tanulóiifjuságunk jutalmazására és segítésére felajánlott jóteköny adományokat hálás elismeréssel hozzuk köztudomásra.

A papnövelde aranykönyvéből. Utolsó kimutatásunk óta a könyvtáralapra adakoztak:

Nmgu Özv. Br. Vécsei Józsefné	100-00	Kor.
Fömgü lg. Pálffy Miklósné	50-00	..
Fömgü hg. Hohenlohe Klodvigné	10-00	..
Nmgu Gr. Zichy Antal	50-00	..
Mélt. Br. Sennyey Béla	100-00	..
Együtt	310-00	..

A ciboriumra adakoztak.

Meisel József apát plebános	10-00	K.
Vécsei J. Aurél tanár	3-00	..
Péter Antal tanár	3-00	..
Merza István	2-00	..
Együtt	18-00	..

A kápolna alap jelenleg 610 Kor. A kápolna alap eddigi összegét egyedül és kizárólag Br. Vécsey J. Aurél tevel. tanár ur adta. Minden hó első vasárnapján egy szent misét mondunk a papnövelde előjövöiért, a növendékek pedig szent áldozásukat ajánlják fel érteik. A meghalt jöveőkrol ugyan ilyen módon a hónap első péntekén emlékezünk meg. Deus retribuatur.

A gyulafehérvári koldusok és csavargók. Járnak házról-házra ezek az alkalmas alakok, a várból levezető uton minden villanyoszlopnál áll egy, kiabál, jajgat s ha nem adsz nekik, morog és átkot

szór read. A zárt ajtókon becsöngetnek és követelőznek. Kikérik itthon-e az ur, vagy mikor jön haza? Ha elutasítják, eget káromkodnak. Aztán kívül egyikről is, meg a másiktól is, hogy este a Náthán, vagy Salamon „vendéglőben” nagy dári-dót csapnak. Ugyanakkor több szegénylős család éhezik és fázik nálunk, mert a szegényügy nálunk sehogy sincs rendezve; pedig kevés más városban megy szét annyi alamizsna, mint nálunk, de aztán nem is lehet kapni másra vagy takarításra munkaerőt! A szegényügynek egyetlen okos és keresztény szervezetét ismerjük s ez a Szt. Vince-egylet, mely segít okosan és meleg szeretettel. De pálinkára nem ad. Hetivásárkór sétál az aszfalton egy jól öltözött, jól táplált alak s mutogatja béna kezét — vidéki lehet. Láttunk mi már félkézzel is dolgozni és munkával kenyeret keresni. Szegényügy rendezése jöjjön el a te országod.

Levélrészlet. „Végtelen nagy az öröm, hogy Köntzei urat megválasztották árvaszéki elnöké. Az egész Háromszék közös óhaja testesült meg.” Mi is szívből gratulálunk.

Tiszteletjegyet kaptunk a Polgári Iparos Olvasókör február 15-én tartandó színi előadására és a Székelytársaság február 21-én történő kabaré estélyére. Mindkét estély fényesnek ígérkezik.

A Kolozsvári Szent Imre Egyesület — mely a múlt évi munkásságát Pallmann Péter kegyesrendi teológiai tanár négy vallásböleleti előadásával fejezte be — ez évi működését a még nov. 6-án lemondott Váczy József helyett elnöknek választott P. Jánossy Béla dr. vezetés alatt barátságos farsangi összejövetelek rendezésével kezdte meg. Az ilyen első összejövetel február 7-én volt, amelyen Rózsa József elnök szellemes megnyitó felolvasásán kívül Szentpétery László orvostanhallgató szavalattal, Dávid Géza jogs. fuvolajátékkal szerepelt. A műsor sikeréhez nagyban hozzájárult Jánossy dr. aki néhány kedves költeményét adta elő; befejezésül pedig Mánya Ferenc főtítár egy kedélyes székely elbeszélést olvasott fel. Az összejövetel, melyen a kolozsvári klerus is szép számban megjelent, a legfesztelebb hangulatban folyt le és igen sikerült eszköznek bizonyult a tagok folytonos érdeklődésének és az Egyesület megszerettetésének előmozdítására.

A Gyulafehérvári Polgári Iparos Olvasókör február hó 15-én vasárnap „Európa szálloda” disztermében színielőadást és táncestélyt rendez. Színe kerül: A vereshaju. Eredeti népszínmű dalokkal és táncal. Négy felvonásban. Irta: Lukácsy Sándor.

Erős, egészségességet gyermeket nevelni minden anya egyedül vágya, s ezt eléri, ha gyermekét a serdülő korig csukamájolajjal táplálja. E célra legjobb a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek tápereje igen nagy s mivel mi sem emészthető oly könnyen, mint ez, s kellemetlen szaga, ize nincsen, ezért ez főlébe helyezendő minden másnak. Üvege 2 korona Zoltán Béla gyógyszerésznél, Budapesten.

A zalatnai Mária kongregáció f. hó 5-én tombolával összekötött — igen sikerült családi jellegű taestélyt rendezett

saját pénztára javára. „Családias jellegét” azért hangoztatom, mert kongregánisták és védnökeink kívül az olt. egyesület tagjai vettek részt, kik az előző közgyűlésen lettek meghíva. Vidám hangulatban oszlott szét a társaság, azon óhajjal: vajha e kedélyes estély mielőbb megismétlődne!

Egy jelenvolt.

Dr. Springer Sándor egyet. orvos és fogorvos Lépes-utca 9. sz. alatt (Baruch Jenő-fele ház) rendeléseit megkezdte.

A gyulafehérvári husiogyasztási szövetség 1914. március hó 1-én délután 5 órakor, s ha akkor határozatképes nem volna 1914. március 8-án tartja közgyűlését az Európa ebédlőjében a következő tárgysorozattal. 1. Elnök jelentése az 1913. évről; 2. 1913. évi mérleg és kifizetendő osztalék megállapítása, a felmentvény megadása; 3. Előre bejelentett indítványok tárgyalása. A szövetségét megszűrészként 1914. évben is Vince Albert fogja kezelni. Felhívjuk a husvásárló közönség figyelmét a szövetségi székre, ahol a husarak 4—8 fillérrel mindig olcsóbbak.

Szombati Vöröskereszt bálón elvesztetem fehér elefántcsont tearózsát ábrázoló brossomat. Becsületes megtaláló az értéknél jóval nagyobb jutalomban részesül, ha egy elhunyt hozzám tartozóm ez egyetlen emlékéit dr. Mayer Ödön ügyvédi irodájába beszolgáltatja.

IRODALOM.

A Regnum Marianum kedvelt gyermeklapja a Kis Pajtás most megjelent februári számában egész sokaságát hozza a szebbnél-szebb cikkeknek, meséknek és verseknek. Krónikás nagyapó

Kálmán királyról mond el érdekes történetet, Világiáró Domonkos Döme újabb levélben számol be kalandos sivatagi utazásairól, Telek Antalné és Kruchina Mici eredeti mesét közöl, G. Miklóssy Ilona folytatja „Árva Rózsika” című érdekesítő gyermekregényét. A regénymellékleten Gombos Albin Hájás Muki kalandos robinzonoskodását folytatja. Ezekon kívül számos oktató és szórakoztató közlemény van a kitünő gyermeklapban, amelyet sikerült képek és illusztrációk tarkítanak. Előfizetési ára — 20 szám és regénymelléklettel — 4 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Damjanich-utca 50.

Nagyasszonyunk. A leányvilág kedvelt lapja most megjelent februári száma számtalan érdekes és tartalmas cikket, szépirodalmi olvasmányt aktuális apróságot közöl kitünő képek és illusztrációk díszében. A rendkívül gazdag és változatos tartalmából kiemeljük dr. Radványi Kálmán vezető cikkét a modern leánytipusról, Orbán Dezső regényfolytatását, Gineverné Győry Ilona iparművészeti csevegését, Blaskó Mária elbeszélését, Jencsó Ilona versét, Dus Ferenc és Palla Jenő cikkeit. A lap végén a „Magunk között” című rovatban a leány szellemi világának intim megnyilatkozásait találjuk közvetlen hangú pályázatokban. Előfizetési ára egy évre 4 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Damjanich-utca 50.

Csinos kis füzet került a kezembe. Forгатom erre-arra, nézegetem s előre örül a lelkem a még szebb tartalomnak. Azt szokták ugyanis mondani: „madarat tolláról” s a közmondás most is beválik. Kicsiny a füzet, de amál tartalmasabb. Címe: „A szent ferencrendi Nővérek pol-

gári leányiskolájában működő Mária Kongregáció értesítője Brassó 1913.” Két dologról számol be: a dec. 9-én tartott diszgyűlésről és a Kongregáció eddigi működéséről. A diszgyűlés programjából közli „Sylvana nővér ünnepi beszédét” és a prézes: Pálffy János hitoktató fölolvását: „A kereszténység szabadsága, tekintettel az Oltári szentségre. Közli a „Brassói Ujlap” rövid beszámolóját is a diszgyűlésről. — A második részben az általános működésről nyújt általános képet. De ebből is lehet látni, hogy a kongregáció megértette célját, tudja kötelességét. Hét szakosztálya van, melyek mindegyike apostoli munkát végzett. Pl. az eucharisztikus szakosztály érdeme, hogy a tagok a Kongregáció fönnállása óta 5956 szent áldozás volt. Az antialkoholista szakosztály pedig 31 antialkoholistát szerzett. Majd közöl néhány levelet, melyekben a távollevő tagok ujtják meg fogadalmiakat s legvégül kath. napilapokat és folyóiratokat sorol föl, melyekre a kötelességét buzgón teljesíteni akaró kongreganista előfizetőket gyűjthet. A felsoroltak közt van a „Közmuvelődés” és az „Oltáregyesületi lap” is.

Ilyen működésben örömet lelheti a B. Szűz s az Ur Jézus is. Vajha minden Kongregáció ehhez hasonló ajándékot adna az Ur Jézusnak. Kongreganista.

Rózsafüzér az Oltáriszentség előtt. Ez a kedves kis könyvecske a Szentolvasó tizenöt titkát foglalja magában, színes képekben, áhitatra keltő rövidke imákkal. A képek és díszítések páratlanul szépek s ennél fogva bármily alkalomra illő ajándék könyvecske. Fehér, égszínkék, skarlát, zöld, barna stb. színű pegamoid kötésekben, portómentesen 1 korona. Karmelita rendház, Budapest, Huba-utca 12. sz.

Aki a Kathreiner-féle Kneipp malátakávéét még nem ismeri, vegyen most rögtön egy csomaggal és próbálja meg.

Ezen már 23 év óta általánosan kedvelt és a legjobbnak elismert ital előállítására új nagy gyár épült. A legmodernebb gépek és műszaki berendezések segítségével a valódi Kathreiner' előállítására szolgáló híres Kathreiner-féle eljárás még tökéletesbedett.

A Kathreiner mindig a legjobb ital volt, most azonban a babkávéhoz teljesen hasonló ízénél fogva önmagát is felülmulja.

Fézszeres, kiadós, tápláló s emellett egészséges és olcsó: ez a valódi Kathreiner.

A Magyar Földrajzi Intézet világtatlasza.
Szerkesztők: Kogutowicz Károly dr. és Lütke Aurél dr. 130 térképlapja 100 fő- és 220 mellékterképet tartalmaz, névjegyzéke pedig több mint 130.000 helynevet. A mű 16 füzetben lesz teljes, melyek havonta jelennek meg s 8—8 térképet tartalmaznak. Ez az egyedüli magyar nagy kézi atlasz, mely a művelt közönség minden ilyen atlaszszal szemben támasztható igényét kielégíti. Ára a 16 füzetnek illusztrált és értékes szöveggel 50 kor.; a füzetekhez való díszes felbőrgyűjtőtoknak 10 kor. Megrendelhető a díszes félbőrkötésű kiadás is (megjelenik 1914. júl. 60. korona. Három korona részletfizetésre is kapható. Bővebb felvilágosítást, prospektust, mintalapokat stb. küld minden könyvkereskedés, vagy a kiadó Magyar Földrajzi Intézet részvénytársaság Budapest, V., Rudolf-tér (Margithid, pesti hidfő.)

Szerkesztői üzenetek.

A. I. Intentió kezelőség a felelős szerkesztőknek. Az intentiók teljesen elfogytak.
Dr. S. I. Ami Thököly Imre katolizálását illeti, a következőkben számolhatunk be: Szekér J. Alojsius: „Magyarok eredete” c. munkájának II. kötete 302 lapján ezt írja: „Thököly Imre halála előtt megtért vala a R. kath. Hitre. a ki a R. kath. Hitnek valóságát P. Bernieri Ferencz Jesovita Missionáriusnak kezébe tette le Nikomedianban, ahol teste eltemette-e.” Dedek Cr. Lajos pedig az „Alkotmány” utóbbi évfolyamai közül a máj. 6 v. 7-iki számában egész körülményesen írja le Thököly Imre katolizálását. Hiteles adat alapján megállapítja, hogy 1703 évi máj. 18-án Braconier Ferenc atya kezébe letette a kath. hitvallását és megtagadta a lutheri elveket, melyekben felnevelkedett. Sőt erről a tényről saját aláírásával és pecsétjével erősített hiteles okmányt is adott ki; Azonban megtiltotta hogy e tettét publikálják, mert veszítette volna a török császár jóindulatát. — Hogy azonban milyen elvek vezették őt a katolizálásra, elgondolhatjuk, ha Szirmay András krónikás szavait olvassuk: „simulandi mirus artifex” s ha Komáromy János Rákoczinak 1705. okt. 9-én írt levelét nézzük: „Testamentumban azt hagyta, hogy testét Erdélyben vagy magyarországban vigyük és ott valamely kecsesvárosban egy lutheranum templomban Nagyságod temettesse el.” Egyébként igazak e szavak: „Lutheranusnak született, katolikuságot színlét (l. 1684-iki levelét XI. Incéhez).

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)

egyházi ruha és reverenda szabó

PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civil öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztembe. Mindennemű egyházi ruhák: casulák pluvialék velumok, baldachinok, minisztráns ruhák zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák stb. készíttetnek.

Nem kell sem Budapestre sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti vagy bécsi céggel úgy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. 11—33—52

Költségvetés és árjegyzék ingyen! Személyesen is megjelennek!

16* 6—52

mint Lutheranus halt meg.“ Így hát légből kapott állítás azzal vádolni a jezsuitákat, hogy ők híresztelték volna el, hogy megtért. Ez igaz, de halálakor ismét lutheranus lett.

Pályázat.

A magyarláposi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek:

Javadalmazás: készpénzben 1200 K, alapítványos szentmiseiből 68 K, stóla 40 K, kertilletmény 20 K, kérelmezett államsegély; 3 szoba, konyha, kamra és mellékhelyiségekből álló lakás.

Kötelesség: az I.—VI. vegyes osztályok önálló vezetése s a kántori teendők pontos végzése. Pályázati határidő: 1914. február 15., mely napon a választás is tartatik. Közbeeső vasárnapokon kántori próba. Állás azonnal elfoglalandó. Pályázatok az iskolaszék címére küldendők.

1448—1914. kig. szám.

Hirdetmény.

Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi képviselőtestület 6—1914. kgy. sz. határozata a várhoz tartozó kincstári telkek megvétele ügyében, a városi tanács kiadóhivatalában 15 napi közszemlére kitétetett, hol azt érdeklődők a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik és esetleges felelőseiket is beadhatják.

Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa, 1914. év február hó 6-án.

Novák Ferenc polgármester.

1068—1913. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir.

törvényszék 1913. évi 10405 számú végzése következtében dr. Velicán Camil ügyvéd által képviselt „Julia” takarékpénztár javára borsómezői lakosok ellen 400 korona s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1566 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 3 kal. széna, ezek a Sebesána 100 kor., buza, 1 hambár, 1 koca, 2 malac, buza, 2 ökör, 1 kanca, buza és disznók ez ingók részben felperes ey más 230 k. s. i. kielégítésére is nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró 1913. évi V. 887—1. számú végzése folytán 400 korona tőkekövetelés, ennek 1913. évi április hó 13-ik napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 114 korona 37 fillérben kitétetett már megállapított költségek erejéig adósoknak Borsómezőn 219, 203. és 197. sz. a. lakásán 1914. február hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája határidőig kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Gyulafehérvár, 1914. január 22.

Szentmiklósy András.
kir. bir. végrehajtó.

HINGER JÓZSEF

asztalos mester Gyulafehérvár.

Széchenyi-utca 10. szám (sajál ház),
a jickeli-féle vasraktárral szemben.

Tervrajzok
díjtalanul
készíttetnek

Készít: épület munkát, festett, mas-siv,ournéros butormunkát, portále és boltberendezést, ugyszintén javításokat is elfogad. Szállít és lerak tölgy és bükkparkettát. Árjegyzék szerint irodai, vendéglői és ebédlő-székeket, tükröket méret szerint. Raktáron tart minden fajta fakoporsókat is. Szolid árak.

Lelkiismeretes pontos kiszolgálás.

8* 6—52

Parla italiano e
FRANCIA OLASZ NEMET
VILÁGNYELVEKET
 MEGTANULHATJA
tanító nélkül
SCHIDLOF DE 1000
MÓDSZERÉVEL
 AZ EGYES NYELVTANOK 10
 FÜZETBEN TELJESEK A 60F.
 DISZES VASZONMAPPÁBAN
 EGYBEGYÜJTVE 2K.
KAPHATÓ:
SCHÄSER FERENCZ
papírkeresk. Gyulafehérvár.

Photographische
Agfa
 Artikel
 Actien-Gesellschaft
 für Anilin-Fabrikation
 Berlin S.O. 36

Fényképészeti cikkek és kellékek besze-
 rezhetők Schäser Ferencnél Gyulafehérvár

Hirdetések felvételnek a Püsp. Lyceumi könyvnyomdában
 Gyulafehérvár, Felsővártér. (Hungária szállodával szemben.)

Naponta friss élesztő!	<h2>LABUD JÓZSEF</h2> <p>(ezelőtt özv. Lakner Antalné) GYULAFEHÉRVÁR, NOVÁK FERENCZ-TÉR (a városháza szomszédságában.)</p> <p>...</p> <h3>Sütőde és lisztraktár</h3> <p>Ajánlom elsődrendű friss süteményeimet, u. m. tejes és vajas kiflit, sós kiflit, sós fonotat, kalácsot, továbbá fe- hér, barna és félbarna kenyereimet. Dusan felszerelt lisztraktáromban házi kenyérnek való legjobb minőségű lisztjeimet, melyek kizárólag csakis a hírneves Neumann Testvérek cég aradi gőzmalma örleményei.</p>	Naponta 2-szer kenyer- sütés.
---------------------------------------	--	--

**A plebániáknak és lelkészi hi-
 vataloknak szükséges összes**

EGYH. NYOMTATVÁNYOK

kaphatók a Püsp. Lyc. Könyv-
 nyomdában Gyulafehérvárt.

17. szám.

Borromäus

miseruhák az öt résszel, puha bélésel
félselyem
 damasztból, paszomántból készített kereszt-
 tel, selyem himzett I. H. S.-sel.

arany paszománttal . . . Kor. 30.—
 Selyem paszománttal . . . Kor. 35.—
 Bársonyból ugyanannyiba kerül bármely
 színben.

Aransyárga, selyemmel átszövött betéttel
 készítve arany paszománttal . . . Kor. 48.—
 Selyem paszománttal . . . Kor. 50.—

A betét selyemmel díszesen himezve, arany
 paszománttal . . . Kor. 65.—
 Selyem paszománttal . . . Kor. 68.—
 Négyyszeresen aranyozott paszománttal 78.—
 Valódi arany paszománttal . . . Kor. 100.—

Más egyházi ruhák és szerek nálam
 rendkívül olcsón szerezhethők be. **Ne
 vegyen addig semmit, míg tőlem aján-
 latot nem kерт.**

Régi miseruhákat 10.—, 15.—, maximum 20.— koronáért kitünően
 javítok s még 5—6 évig használható lesz.
 Zászlók, Baldachinok, gyertyatartók, Pacificalék, kelyhek, szent-
 ségtartók. stb.
 Kelyheket 21.— koronáért írásbeli jótállás mellett aranyozok.
 Ha bármily egyházi ruha vagy egyházszer nem volna megfelelő,
 visszaveszem.

3* 7—52

Szabó Aurél Budapest-Kelenföld

egyházi ruha és reverenda készítő műhelye.

Megbízható kath. cég!

Ruzsinszky Béla
 oltárépítő
 PÉCS, Tábort-utca 4. sz.

**Géperőre berendezett
 műintézetében olcsón ké-
 szít bemutatott rajzok
 szerint oltárt, szószéket,
 padokat stb. Szállít teljes
 templomberendezést és
 elvállal régi oltár és szó-
 szék aranyozását és
 szobrok színezését.**

Réz és vasutórok, háló, ebédlő, kór-
 házi és kertli berendezések, sodrony-
 agybetétek, kocsitűlések, lőszór és af-
 rik madracok, dívánok, rézkarnisok,
 ablak-róletták, redőnyök, mosdóasztal
 és mosdó-készletek, szoba kloszet, fa-
 és széntartók, kályhaellenzők, tűzelő-
 készletek, ruha-fogasok, patkány és
 egérfogókat legjutányosabban szállít:

GARAI KÁROLY
 RÉZ- ÉS VASBUTOR KÉSZÍTŐ
ARAD
 JÓZSEF-FÓHERCEG-U. 11.

URBÁNSZKY FÜLÖP műfestő
KOLOZSVÁR, Sörház-u. 2.

Költségvetést, új tervek készítését díjtala-
 nul elvállalom. 17—7—52

**Templomok, oltárok, szószé-
 kek festését és aranyozását**
 elvállalja a legjobb kivitelben és
 jutányos árban

Katholikus családok lapja!

„ÉLET“

Képes heti folyóirat. Előkelő színvonalon
 szerkesztett szépirodalmi képes lap.
 Nem hiányozhatik egyetlen katolikus
 intelligens család asztaláról sem. Szer-
 keszti jeles katolikus írók gárdája élén
Izsóf Alajos. Előfizetési ára egész évre
 20 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5
 kor. — Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Budapest, VII., Damjanich-utca 50. Jó
 lélekkel ajánljuk a változatos tartalmu,
 aktuális képekben gazdag folyóiratot
 közönségünk figyelmébe s támogatásába.